

Asia: VN/19788/2023

Luonnos hallituksen esitykseksi paikallisen sopimisen edistämistä koskevaksi lainsäädännöksi

Yleiset huomiot

Yleiset huomionne esityksestä

Suomen Merimies-Unioni SMU ry kiittää mahdollisuudesta lausua esityksestä. Merimies-unioni katsoo, että esitys olisi tullut valmistella kolmikantaisesti ja saavuttaa yksimielisyys esityksen sisällöstä.

Suomen Merimies-Unioni haluaa kiinnittää esityksessä huomiota, että esityksellä tosiasiallisesti pitkällä aikavälillä murennetaan työehtosopimusten yleissitovuutta Suomessa. Hallituksen esityksellä voi olla työmarkkinoille ennalta arvaamattomia seurauksia, joita ei voi edes ottaa huomioon. Esitys on valmisteltu pitkälti työnantajaosapuolen päämäärien saavuttamiseksi, eikä työntekijäpuolen ehdotuksia esityksen tasapainottamiseksi juuri ole otettu huomioon.

Esityksessä esitetään, että järjestäytymättömät osapuolet voisivat sopia yleissitovan työehtosopimuksen määräyksistä toisin, jopa heikommin, ilman että sopijaosapuolena on luottamusmies tai työehtosopimuksen tehnyt ammattijärjestö. Luottamusmies on osapuolena henkilö, joka on koulutettu järjestön kautta alan työehtosopimuksen määräyksiin. Sopijaosapuoleksi työpaikoilla voi valikoitua kouluttamaton tai kuka vaan työpaikalta valittu henkilöstön edustaja, joka ei tiedä, mitä tai mistä työehtosopimuksen määräyksistä voisi sopia. Myös työnantajaosapuoli voi olla osaamaton.

Esityksessä esitetään, että paikallisten sopimuksien valvontaa suorittaisi työsuojeluviranomainen, jonka jo nyt tällä hetkellä tiedetään olevan liian kuormittunut, eikä resurssit riitä sopimuksien valvontaan riittävässä määrin.

Esityksellä lisätään työnantajaosapuolelle oikeuksia, mutta ei velvollisuuksia. Tämänkaltaisten esitysten tulee olla tasapainoisia molemmille osapuolille.

Oikeussuojakeinojen osalta esitys poikkeaa hallitusohjelmasta, kun riidanratkaisua ei järjestäytymättömien työnantajien osalta osoiteta työtuomioistuimen tehtäväksi. Tältä osin esitystä tulee ehdottomasti täydentää, jotta paikallisen sopimuksen tulkintariidat ratkaistaisiin

työtuomioistuimessa sekä säätää hyvitysmaksuista järjestäytymättömille yrityksille työehtosopimusrikkomustilanteissa.

Yllä olevin perustein Merimies-Unioni ei kannata annettua hallituksen esitystä.

Nykytila ja sen arviointi

1 luku - Asian tausta ja valmistelu

2 luku - Nykytila ja sen arviointi

-

Tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

3 luku - Tavoitteet

4 luku - Keskeiset ehdotukset

-

Vaikutukset ja muut toteuttamisvaihtoehdot

4.2 luku - Vaikutukset

5 luku - Muut toteuttamisvaihtoehdot

-

Työsopimuslaki

2 luvun 7a § - Yleissitovaan työehtosopimukseen perustuva paikallinen sopiminen

-

13 luvun 3 § - Luottamusvaltuutettu

-

13 luvun 7§ - Poikkeaminen työehtosopimuksella

-

13 luvun 8 § - Yleissitovan työehtosopimuksen laista poikkeavat määräykset

-

Työaikalaki

18 § - Työajan enimmäismäärä

-

34 § - Poikkeaminen työehtosopimuksella

-

35 § - Yleissitovan työehtosopimuksen laista poikkeavat määräykset

-

36 § - Yleissitovaan työehtosopimukseen perustuva paikallinen sopimus

-

Vuosilomalaki

30 § - Poikkeaminen työehtosopimuksella

-

31 §- Yleissitovan työehtosopimuksen laista poikkeavat määräykset

-

Opintovapaaalaki

13 a §

-

Yhteistoimintalaki

38 § - Sopimisoikeus

-

Työehtosopimuslaki

1 §

-

5a §

-

Merityösopimuslaki

2 luvun 6a § - Yleissitovaan työehtosopimukseen perustuva paikallinen sopiminen

-

13 luvun 9 § - Poikkeaminen työehtosopimuksella

-

13 luvun 10 § - Yleissitovan työehtosopimuksen laista poikkeavat määräykset

-

Suhde perustuslakiin ja säätämisjärjestys

Huomionne suhdetta perustuslakiin ja säätämisjärjestystä koskevasta osiosta

-

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

Huomionne voimaantulo- ja siirtymäsäännöksistä

-

Alatalo Joachim
Suomen Merimies-Unioni SMU ry